

מסורת הש"ס

(א) וספספת להלכות רפ"ו אהלֹת
 יצ"ו מ"א ע"ש (מ"ק ה')
 (ב) תרומות פ"ג מ"ז ע"י (ר"ש)
 (ג) הלקמן ח"א, (ד) ע"י מוס' לעיל
 (ה) ד"ה א"ה גופא קטאי ומוס' מולין
 (ו) ד"ה התס', (ז) כדלקמן ח'
 (ח) מוס' לעיל דף ב' ע"א ד"ה
 אה' ש"מ ח"א, (ט) לקמן לא' ע"ה
 (י) לעיל ב' (יא) לקמן לא' ע"ה
 (יב) לעיל ו' וזכרס קיג' יומא סג'
 (יג) ויקרא כ"א, (יד) כמדבר י"ח
 (טו) מו"כ אחרי פרשה ו'
 (טז) תרומות פ"ג מ"ט קידושין
 מ"א ע"ה.

הגהות הב"ח

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

תרומה **שניס** **תרומה** **שהי**
 לשניס חלק צוים: אין **תרומה**
שניס **תרומה** ואפילו של ראשון
 ציון דחור השני ותרס גלי אדעמיה
 דלא נתיחא ליה בתרומה הראשון והיה
 ליה ראשון תורס שלא מדעת וכן
 שני: כשיעור. אחד מחמשים: ואם
 לאו. כגון שתרס צעין רעה תרומת
 השני תרומה ולרבי עקיבא צין כך
 וצין כך לא הויה תרומה ומתניתין
 נמי סתמא קאמר הלכך רבי עקיבא
 היא: **לרש** **שוגג** **קמזיז**. ולקמן
 בפרק שני (דף פ. מפרס ליה כסבור
 להמיר שחור והמיר לבן [ב] יט וז
 דגבי קדשים לא קדיש דהוי הקדש
 טעות וגבי תמורה קדיש: **מתני'**
אלא בהמה. יימיר בהמה בבהמה: **קדיש** **בד'** **אין** **עושין** **תמורה**. דגבי
 תמורה כתיב קרבן קדשים דקא
 לא איקרי קרבן כדמפרש בגמרא:
אמר רבי שמעון **ור'**. דסבירא ליה
 דקדיש בד' איקרי קרבן הלכך לא
 נפקא לן דלא עבדי תמורה אלא
 מהבא והלא מעשר בהמה בכלל כל
 הקדשים היה דעבדי תמורה כדכתיב
 (ויקרא כו) ואם המר ימיר וגו' ילא למה
 ילא דכתיב צדידיה דעבדי תמורה אם
 המר ימיר וגו' מה מעשר קרבן
 יחיד הלא דעושה תמורה אף כל קרבן
 יחיד עושה תמורה ילאו קרבנות צבור
 דמעשר ליתא בשותפות כדאמרין
 בפרק בתרא דבכורות (דף כו:) יהיה
 קרי' ולא של שותפות: **גב'** **קרבן**.
 ואם (כל) בהמה אשר יקריבו ממנה
 וגו' וכתיב צדידיה לא יחליפנו: יא אי
 קרבן שומע אי כו'. גבי שחטי' כח
 קאי והאי אי לישנא דתורת חזק
 הוא כדאמרין בהמה דוכתי או אינו

כ"ו. ג'י שחזר חזק דדריש נעיל מהא מיתאם להאי קרבן נדרשא
 כרת על חולין בפנימ ועתה תני אי קרבן כלומר אי דרשין להאי קרבן
 התם או אשר ישחט [ויקרא פ] ולא מיתאם היא: ^א **קדיש דוק הנימין**
 דמתמתימין איקרבן ומש"ה ממעט להו איחוי מהיבשא דמעשה
 סתמא אכל השאח לא משמע קרבן סתמא: האי פ"ר לא יפקר
 ולהאי לישנא פרשין דמתמתימין ליכא פלוגתא אלף כולה
 ר"ש קאמר לה והדר מפרש טעמא הלכך ליכא למימר הא ר"ש
 יפקר דין טוב לרע וגו': למה נאמר. האי קרא ג'י מעשר והלא כ
 ומעשר בכלל: וקדושותיו דב"ה. והאי צרימא כולה רבי שמ
 מפרש טעמא ואזיל. ואפילו ללישנא קמא הא ודאי כולה ר"ש
 תמורה ג'י מעשר להקיש אליו שאר כל הקדשים כדקאמר

הכל ממירין פרק ראשון תמורה

יש שדות של שתי מענות. פירש"י אותה שדה שהיה זה קבר ושדה לכאן ושדה לכאן אם דרך הבקעה לחרוש שדותיהם ממזרח למערב עושה בית הפרס אותה שדה שבמזרח ואותה שדה שבמערב ואם לפון ודרום חורשין עושין בית הפרס אותה

שֶׁלֹש שְׂדוֹת וּשְׁתֵּי מַעֲנוֹת *וּכְמָה מֵלֵא מַעֲנָה
מֵאָה אֲמָה ^א כְּדֹתֵינָא ^ב הַחֹרֶשׁ אֶת הַקֶּבֶר
עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס מֵלֵא מַעֲנָה מֵאָה אֲמָה:
וְאֵין תְּרוּמָה אַחֵר תְּרוּמָה כּו': מִתְּנִיתִין מִנִּי
ר"ע הִיא ^דדִּתְגִן ^ההַשּׁוֹתֵפִין שֶׁתִּרְמוּ זֶה אַחֵר זֶה
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר תְּרוּמַת שְׁנֵיהֶם תְּרוּמָה ר"ע
אָמַר אֵין תְּרוּמַת שְׁנֵיהֶם תְּרוּמָה יִזְכָּכִים
אָמְרִים אִם תֵּרֵם הָרֵאשׁוֹן כְּשִׁיעוּר אֵין תְּרוּמַת
הַשֵּׁנִי תְּרוּמָה וְאִם לֹא תֵרֵם כְּשִׁיעוּר תְּרוּמַת
הַשֵּׁנִי תְּרוּמָה: וְאֵין תְּמוּרָה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה כּו':
מֵאֵי טַעֲמָא אָמַר קָרָא ^אתְּמוּרָתוֹ וְלֹא תְּמוּרַת
תְּמוּרָתוֹ: וְאֵין הוֹלֵךְ עוֹשֶׂה תְּמוּרָה: דָּאִמַר קָרָא
הוּא הוּא ^בוֹלָא וְלֹד: ר' יְהוּדָה אָמַר הוֹלֵךְ
עוֹשֶׂה תְּמוּרָה: דָּאִמַר קָרָא יֵהִיָּה לְרִבּוֹת אֶת
הוֹלֵךְ וְרִבֵּנָ ^גלְרִבּוֹת ^דשׁוּגָה כְּמוֹדִי: מִתְּנִי
^ההַעוֹפּוֹת ^ווְהַמִּנְחוֹת אֵין עוֹשִׂין תְּמוּרָה שְׁלֹא
נֶאֱמַר אֵלֶּא ^זבְּהֵמָה ^חהַיִּצְבוֹר וְהַשּׁוֹתֵפִין אֵין
עוֹשִׂין תְּמוּרָה שְׁנֶאֱמַר ^ילֹא יִחְלִיפוּ וְלֹא יִמִּיר
^{יא}יִחִיד עוֹשֶׂה תְּמוּרָה וְאֵין הַצְּבוֹר וְהַשּׁוֹתֵפִין
עוֹשִׂין תְּמוּרָה ^{יב}קִדְשֵׁי בֵּדֶק הַבַּיִת אֵין עוֹשִׂין
תְּמוּרָה אָמַר ר"ש ^{יג}וְהָרִי מַעֲשֵׂר בְּכָלֵל הִיָּה
וְלִמָּה יֵצֵא ^{יד}לֹמַר לָךְ מֵה מַעֲשֵׂר קֶרֶבֶן יִחִיד
יֵצֵאוּ קֶרֶבְנוֹת צִבּוֹר וּמֵה מַעֲשֵׂר ^{טו}קֶרֶבֶן מִזְבֵּחַ
יֵצֵאוּ קֶרֶבְנוֹת בֵּדֶק הַבַּיִת: גְּמ' ת"ר יִכּוֹל יְהוֹ
קִדְשֵׁי בֵּדֶק הַבַּיִת עוֹשִׂין תְּמוּרָה ת"ל ^{טז}קֶרֶבֶן מִי
שֶׁנִּקְרָאוּ קֶרֶבֶן יֵצֵאוּ קִדְשֵׁי בֵּדֶק הַבַּיִת שְׁלֹא
נִקְרָאוּ קֶרֶבֶן וְלֹא ^{יז}וְהִתֵּינֵא אֵי ^{יח}קֶרֶבֶן שׁוֹמֵעַ
אֵנִי אִפִּילוּ קִדְשֵׁי בֵּדֶק הַבַּיִת שֶׁנִּקְרָאוּ קֶרֶבֶן
כַּעֲנִין שְׁנֶאֱמַר ^{יט}וְנִקְרַב אֶת קֶרֶבֶן ה' וְגו' ת"ל
^כוְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֵבִיאוּ וְכֹל הַבָּא אֶל
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד חִיִּבִּין עָלָיו מִשּׁוֹם שְׁחוּמֵי חוּץ
וְכֹל שְׂאִינֹו בֹא לִפְתָּח אֹהֶל מוֹעֵד אֵין חִיִּבִּין
עָלָיו מִשּׁוֹם שְׁחוּמֵי חוּץ אֲלֵמָא אִיקְרוּ קֶרֶבֶן
אָמַר רַבִּי חֲנִינָא לֹא קְשִׁיָּא הָא ר"ש הָא רִבֵּנָ
לר"ש אִיקְרִי קֶרֶבֶן לְרִבֵּנָ לֹא אִיקְרִי קֶרֶבֶן וְלֹא
וְהַכְּתִיב וְנִקְרַב אֶת קֶרֶבֶן ה' קֶרֶבֶן ה' אִיקְרִי
קֶרֶבֶן לָהּ לֹא אִיקְרִי ת"ר ^{כא}לֹא יִבְקֵר בֵּין טוֹב
לָרָע וְלֹא יִמִּירֵנוּ לְמָה נֶאֱמַר וְהֵלֵא כֶּבֶר נֶאֱמַר
לֹא יִחְלִיפוּ וְלֹא יִמִּיר אוֹתוֹ טוֹב בְּרַע וְגו' לָפִי
שְׁנֶאֱמַר לֹא יִחְלִיפוּ וְלֹא יִמִּיר אוֹתוֹ מִשְׁמַע
קֶרֶבֶן יִחִיד ^{כב}קֶרֶבֶן צִבּוֹר וְקֶרֶבֶן מִזְבֵּחַ ^{כג}וְקֶרֶבֶן
בֵּדֶק הַבַּיִת ^{כד}ת"ל לֹא יִבְקֵר אָמַר
ר"ש ^{כה}וְהָרִי מַעֲשֵׂר בְּכָלֵל הִיָּה וְלִמָּה יֵצֵא

הטעם נוחל לרבנן אבל מה שפירש
לרבי אליעזר לא נהירא דפירש כל
ארבע שדות ספקיז בית הפרס שלו
הן בית הפרס והעפר יי' מטמאין
ומאי טעמא הוא זה שם חרשו
ממורה למערב למאי שטמא כפון
ודרוס ואם חרשו מנפון לדרוס למא
יטמאו מורה ומערב לכן נראה לפרס
רבי אליעזר אומר בית הפרס עושה
בית הפרס דלעולם מה שנחרש מצית
הפרס לשדה אחר שאלו עשאהו
בית הפרס וכן אם נחרש מאותה
שדה שניה לשלישית וכן משלישית
לרביעית וכן לעולם כולן עושין זה
את זה בית הפרס: **מתני'** ר"ע
היא יטרתין השותפין שתרמו זה אחר
זה ר' אליעזר אומר תרומת שניהם
תרומה. דכיון דשניהם יט' להם חלק
זו והא דממעטינן מאתם ולא שותפין
היינו לענין דכל תרומתן אינו תרומה
אבל מקלט תרומתו של זה ומקלטו
של זה הוי תרומה: **רבי** עקיבא
אומר אין תרומת שניהם תרומה.

עין משפט
נר מצוה

קִיחָא א מ״י פ״י מ״ל תומא
מ״ה ה״ל״א:
קִיחָא ב מ״י פ״ד מ״ל תרומות
ה״ל״ח:
קִיחָא ג מ״י פ״א מ״ל תמורה
ה״ל״א:
קִיחָא ד מ״י ש״ס ה״ל״א והלכה
י״ב:
קִיחָא ה מ״י ש״ס ה״ל״ב ופ״ו
מ״ל ערסן הלכה ז׳:
קִיחָא ו מ״י פ״ח מ״ל מעשה״ק
ה״ל״ו:

תורה אור השלם

- [illegible]

הגהות הנר"א

[א] גמ' כדמניא. ז"ל כדמנן:
 [ב] רש"י ד"ה לרבות. וז ל"ג:
 [ג] תוס' ד"ה ר"ע. לכן נראה
 שו'. וכ"ה במתני' דפרומות
 להדיא רק שנחלפו התנאים וכ"כ
 בס' הר"ש ומתוך קושי' תוס':

שינויי נוסחאות

[illegible]

שנתנו רשות זה לזה ר' אליעזר
דם כשיעור אין השניה כלום אי
(קדושין מא:) דהא לכ"ע והוי
הוי תרומה:

שיטה מקובצת

שִׁיחַ וְאֵת הָאֵלֹהִים בֵּית הַחַיִּים. וּבִנְיָן סָבִיב דָּאִין יְכוּל עֲלֵשׁוֹת אֵלֶּה ב' שְׂדוֹת הַמִּסְכּוֹת לֹא שְׁחָרְשִׁין מִמֶּנּוּ יֵצֵא אֶל יִשְׂרָאֵל אִם אֵמֶה אִמֶּה לֹּכֵל כֹּחַ אֲחֵד. וְכִפּ"ה דִּמְיִי בִּשְׂדֵה שֶׁנֶּאֱבָד בָּהּ קָבָר וְנִחְרַשׁ שֶׁנֶּאֱמַר וְאִתּוֹכִי וְנִחְרַשׁ לֹכֵל לִפִּי יִשְׂרָאֵל הַשְׂדֵה סָפֵק אֵמֶה אִמֶּה לֹּכֵל כֹּחַ יִדּוּעַ אֶת עֲרוּשֵׁי בֵּית הַפֶּסֶח: תוֹס' וְכִפּ"ה וְכִפּ"ה וְכִפּ"ה אֲחֵד (תְּרוּמוֹת פ"ג ה"ב) דְּלִר"ע תְּרוּמָה כֹּל אֶחָד חֲצִיָּה חֲלוּקִין וְחֲצִיָּה תְּרוּמָה לִפִּי שְׂכָל אֲחֵד

אל חלה ההרומה אלה על חלקו. ויפ"י הדתם שלא נתן רשות זו הול לכן כל אחד תורם לעצמו אבל הכה שנתנו רשות זו הול ר' אליהו סבר תרומת שניהם תרומתו שניהם על דעתיהו שבעטלו שרוא"ל וי"י ורבנן אמרי אז כשיעור אז השניה כלום אז תרם פתוח (או יתור) לא ידעו אלא בשביל חבירו תורם (אבל תורם דרשא) שותפין במס' (אשר תורשין מא) דהא לכ"ע (היי) תרומה בשביל עצמו כדאוקיימנא. ואמר רבנן דהאי דרשא למעשה (אבל להלכה) הוי תורשין